

13

Stemmingen moties Raad Buitenlandse Zaken

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het **tweeminutendebat Raad Buitenlandse Zaken**,

te weten:

- de motie-Boswijk c.s. over er bij Israël voor pleiten om voedsel, water, brandstof, medicijnen en medische hulpgoederen naar Gaza door te laten (21501-02, nr. 2720);
- de motie-Boswijk over onderzoek doen naar de aanhang van en steun voor terreurorganisatie Hamas in Nederland (21501-02, nr. 2721);
- de motie-Sjoerdsma over gehoor geven aan de noodkreet van de VN voor 100 miljoen euro aan humanitaire hulp (21501-02, nr. 2722);
- de motie-Jasper van Dijk c.s. over er bij Israël op aandringen dat de levering van primaire levensbehoeften richting Gaza doorgang moet vinden (21501-02, nr. 2723);
- de motie-Eppink over de EU-betalingen aan de Palestijnse Autoriteit opschorten zodra de Palestijnse Autoriteit steun uitspreekt voor Hamas (21501-02, nr. 2724);
- de gewijzigde motie-De Roon/Wilders over het uitwijzen van de Palestijnse vertegenwoordigster (21501-02, nr. 2734, was nr. 2725);
- de motie-De Roon/Wilders over beslissen om de Nederlandse ambassade te vestigen in Jeruzalem (21501-02, nr. 2726);
- de motie-De Roon/Wilders over er zorg voor dragen dat de beveiliging van Joodse objecten als scholen en synagogen op de meest optimale wijze gegarandeerd wordt en blijft (21501-02, nr. 2727);
- de motie-De Roon/Wilders over door het schrappen van alle Nederlandse hulp gelden bevorderen dat de Palestijnse Autoriteit vergoedingen voor terroristen of hun familieleden niet meer zal uitkeren (21501-02, nr. 2728);
- de motie-Stoffer over in EU- en VN-verband steun uitspreken voor het Israëlische recht op zelfverdediging (21501-02, nr. 2729);
- de motie-Van Baarle over zich in de meest felle bewoordingen uitspreken tegen de blokkade van Gaza en de vergeldingsacties van (21501-02, nr. 2730);
- de motie-Van Baarle over de Palestijnse staat erkennen en in internationaal verband komen tot een realistisch tijdspad (21501-02, nr. 2731);
- de motie-Ceder over andere lidstaten oproepen een eventueel Armeens verzoek voor militaire steun vanuit de EU met een positieve grondhouding te bezien (21501-02, nr. 2732);
- de motie-Ceder over op basis van feiten beoordelen of de vlucht van de Armeense bevolking uit Nagorno-Karabach na de blokkade van en aanval op de enclave neerkomt op etnische zuivering (21501-02, nr. 2733).

(Zie vergadering van 12 oktober 2023.)

De voorzitter:

Voordat we gaan stemmen, is er een aantal stemverklaringen. Allereerst mevrouw Marijnissen, SP, dan de heer Van

Baarle van DENK, mevrouw Piri, PvdA, en de heer Sjoerdsma, D66.

Mevrouw **Marijnissen** (SP):

Dank, voorzitter. Ik wil graag de stem van de SP verklaren over een aantal moties. Wij steunen de motie-Boswijk op stuk nr. 2720, omdat we vanzelfsprekend de afschuwelijke terreur tegen onschuldige Israëlische burgers, gepleegd door Hamas, keihard veroordelen. Dit mag echter absoluut niet uitgelegd worden als steun aan wat de Israëlische regering op dit moment aan het doen is, die nu massale bombardementen op onschuldige Palestijnse burgers uitvoert, die in strijd met het internationaal recht vasthoudt aan een blokkade van Gaza waardoor er tekorten zijn aan voedsel, water en medicijnen, en die daarbovenop nog een grondoffensief zegt voor te bereiden.

We steunen daarom ook de moties van Van Baarle op de stukken nrs. 2730 en 2731, omdat het genoeg is geweest, genoeg geweld tegen onschuldige burgers. Alles moet nu voor de korte termijn gericht zijn op de-escalatie en het doorbreken van de geweldsspiraal. Er zal gewerkt moeten worden aan een tweestatenoplossing waarin zowel Israëliërs als Palestijnen veilig en gelijkwaardig kunnen leven. Palestijnen leven al te lang als tweederangsburgers onder een illegale bezetting.

De voorzitter:

Dank, mevrouw Marijnissen. De heer Van Baarle.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Dank u wel, voorzitter. Twee stemverklaringen, ten eerste over de motie op stuk nr. 2720 van Boswijk cum suis. Tijdens het commissiedebat heeft mijn fractie zich uitgesproken om de Palestijnen in Gaza niet af te sluiten van water, elektriciteit en voedsel. Dat onderdeel van de motie ondersteunen wij dan ook ten zeerste. Maar in het driedelige dictum van deze motie spreken de indieners ook over het verklaren van solidariteit voor Israël in de strijd tegen Hamas. We hebben gezien wat dat in de praktijk betekent, namelijk het afsluiten van 2,2 miljoen Palestijnen van water, elektriciteit en voedsel. Daarnaast is er geen sprake van een strijd van Israël tegen Hamas, maar van vergeldingsacties die de Palestijnen collectief treffen en straffen. De fractie van DENK kan niet wegstijven van deze oorlogsmisdaden, die onder onze ogen plaatsvinden. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel.

De heer **Van Baarle** (DENK):

Ten tweede.

De voorzitter:

U bent eigenlijk nu al door uw tijd. Het is gewoon een totaal tijd, dus u moet nu heel kort aangeven voor welke motie u wel of niet stemt. Heel kort.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Ik dacht dat ik voor dezelfde moties dezelfde tijd had.

De voorzitter:
Nee, het is inclusief.

De heer **Van Baarle** (DENK):
Ten tweede de motie op stuk nr. 2721 van het lid Boswijk van het CDA. Wij onderstrepen dat wij het maken van burgerslachtoffers ten zeerste afkeuren. De tendens in het debat en daarbuiten was om uitingen van solidariteit met de Palestijnse zaak om op te komen voor rechtvaardigheid een-op-een in lijn te brengen met terreur. Dat is voor ons het monddood maken van een legitiem pleidooi voor gelijke rechten. Daarnaast achten wij onze veiligheidsdiensten kundig genoeg om dreigingen zelfstandig te signaleren. Daarom stemmen wij ook tegen deze motie. Excuus dat ik buiten de tijd ben gegaan, voorzitter.

De voorzitter:
Dank u wel, meneer Van Baarle. Dan mevrouw Piri, PvdA.

□

Mevrouw **Piri** (PvdA):
Voorzitter. Met afschuw en pijn in het hart kijken we naar de gebeurtenissen in Israël en Gaza. In de afgelopen tien dagen zijn duizenden levens van onschuldige mensen verwoest. Als er vanuit de internationale gemeenschap, met Nederland voorop, nu niet wordt ingezet op de-escalatie, komt er geen einde aan de spiraal van geweld.

Er is geen twijfel over waar GroenLinks en de PvdA voor staan. Dat is ook nog eens verwoord in een motie die onze leden met 96% hebben vastgesteld. We keuren de terreurdaden van Hamas in de meest krachtige bewoordingen af. Israël heeft zich te houden aan het humanitair recht bij het beschermen van zijn burgers en Hamas moet de gegijzelden onmiddellijk vrijlaten. Het collectief straffen van Palestijnen voor de daden van Hamas is een grove schending van oorlogsrecht en moet stoppen.

Voorzitter. Het was echt puzzelen hoe te stemmen over een aantal moties vanwege de gekozen woorden, die niet de onze zijn. Woorden die bij mensen ook pijn kunnen doen. Of formuleringen die niet zorgvuldig zijn en ruimte laten voor verschillende interpretaties. Uiteindelijk hebben we gekeken naar de hoofdboodschap van deze moties en besloten om daar tóch voor te stemmen.

Dank u wel.

De voorzitter:
Dank u wel, mevrouw Piri. Dan geef ik tot slot het woord aan de heer Sjoerdsma, D66.

□

De heer **Sjoerdsma** (D66):
Voorzitter. Internationaal recht en mensenrechten staan bij D66 voorop. Daarom is het ook belangrijk dat we duidelijk zijn, maar niet selectief. Menselijkheid is namelijk niet

selectief. Duidelijk is dat D66 Israël's recht op zelfverdediging steunt, dat geen cent van de Nederlandse hulp bij Hamas terecht kan komen en dat Israël medische steun verdient. Maar we moeten niet selectief zijn. Wanneer Israël het internationale recht schendt, collectief straft of Gaza blokkeert, dan moeten wij dat ook veroordelen. Dat vraagt de motie-Stoffer op nr. 2729 niet, en daarom zijn wij tegen.

Voorzitter. Duidelijk is ook dat Palestijnse burgers recht hebben op bescherming en op hulp. Dat we schendingen van het internationaal recht door Israël veroordelen. Ik noemde dat net. Maar we moeten niet selectief zijn. De verschrikkelijke terreur van Hamas veroordelen wij ten sterkste. De gijzelaars moeten vrij, de raketten gestopt. Dat laatste vraagt de motie van Baarle op stuk nr. 2730 niet. Daarom zijn wij tegen.

Voorzitter, tot slot. Wij zijn voor de motie-Van Baarle op stuk nr. 2731, al hadden wij daar andere formuleringen gekozen.

Dank u wel.

De voorzitter:
Dank u wel, meneer Sjoerdsma.

In stemming komt de motie-Boswijk c.s. (21501-02, nr. 2720).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, Lid Ephraïm, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, FVD en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van BIJ1, DENK en de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Boswijk (21501-02, nr. 2721).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, Volt, Lid Ephraïm, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van BIJ1 en DENK ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Sjoerdsma (21501-02, nr. 2722).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, Lid Ephraïm, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jasper van Dijk c.s. (21501-02, nr. 2723).

De voorzitter:
Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, Lid Ephraïm, DENK, de PvdA, de

PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, Groep Van Haga en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SGP, JA21, de PVV en BBB ertegen, zodat zij is aangenomen.

De heer Bisschop, SGP.

De heer **Bisschop** (SGP):

Voorzitter, even over de vorige motie. Ik meende ook de SGP gehoord te hebben. Ik snap dat u graag onze stem vóór hebt, maar wij hebben niet voorgestemd.

De **voorzitter**:

Ik heb geen voorkeur in deze positie, maar ik zal dit opnemen in de Handelingen. Dank u wel.

In stemming komt de motie-Eppink (21501-02, nr. 2724).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Lid Ephraïm, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, FVD en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, D66 en de PVV ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-De Roon/Wilders (21501-02, nr. 2734, was nr. 2725).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van JA21, Groep Van Haga en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, Lid Ephraïm, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, FVD en BBB ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Roon/Wilders (21501-02, nr. 2726).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Lid Ephraïm, de ChristenUnie, de SGP, JA21, Groep Van Haga, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de VVD, het CDA en FVD ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Roon/Wilders (21501-02, nr. 2727).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, Lid Ephraïm, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB voor deze motie hebben gestemd, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-De Roon/Wilders (21501-02, nr. 2728).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Groep Van Haga, de PVV en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, Lid Ephraïm, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21 en BBB ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Stoffer (21501-02, nr. 2729).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Lid Ephraïm, de PvdA, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, BIJ1, Volt, DENK, de PvdD, D66 en FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Baarle (21501-02, nr. 2730).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van Lid Ephraïm, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle (21501-02, nr. 2731).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD en D66 voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van Lid Ephraïm, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, Groep Van Haga, de PVV, FVD en BBB ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ceder (21501-02, nr. 2732).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van GroenLinks, Volt, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de VVD, de SGP, het CDA, JA21, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van de SP, BIJ1, Lid Ephraïm, DENK, Groep Van Haga en FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ceder (21501-02, nr. 2733).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, de PvdA, de PvdD, D66, Lid Omtzigt, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, JA21, de PVV en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fracties van Lid Ephraïm, DENK, de VVD, Groep Van Haga en FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

Mevrouw Kamminga, VVD.

Mevrouw **Kamminga** (VVD):

Voorzitter. Ik weet niet zeker of onze naam genoemd is bij de stemming over de vorige motie. We hadden wel onze hand omhoog, dus wij worden geacht voor te hebben gestemd.

De **voorzitter**:

Dank u wel. Wij zullen dit opnemen in de Handelingen.

De heer Ceder, ChristenUnie.

De heer **Ceder** (ChristenUnie):

Voorzitter. De motie op stuk nr. 2733 (21501-02) is aangenomen terwijl die ontraden was. Gezien de actuele situatie zou ik als dat kan graag binnen een week, en anders binnen twee weken, een reactie willen hebben.

De **voorzitter**:

Dank u wel. We zullen dit doorgeleiden richting het kabinet.

De heer Wilders, PVV.

De heer **Wilders** (PVV):

Voorzitter. De motie van collega De Roon en mijzelf over de meest optimale beveiliging van Joodse objecten in Nederland is aangenomen. Weliswaar is die motie niet ontraden, maar er is nogal discussie over of die beveiliging optimaal is en zeker over of dat zo blijft. Ik zou daar graag deze week nog een brief over willen hebben van de minister van Justitie.

De **voorzitter**:

Dank u wel, meneer Wilders. We zullen dit doorgeleiden richting het kabinet.